

Societat militar

Les dificultats que està trobant Narcís Serra per fer passar intacta la Llei de la Funció Militar no són simples resistències d'un cos o d'una professió. No és un tema de sous, promoció interna o condicions de treball. És una cosa molt més profunda: és la reacció davant del possible final de la *societat militar*. Fins ara mateix, en un país que se suposa tan modern com Espanya, s'ha mantingut una curiosa forma d'organització per estaments. Com si el país estigués dividit en tres ordres de vida, en tres nivells diferents, en tres administracions: la civil, l'eclesiàstica i la militar. Tres estaments autònoms.

El territori mateix, durant generacions i generacions ha estat vist i representat en aquests termes, on se superposaven —sense coincidir, evidentment— arxidiòcesis i diòcesis, regions històriques o jurídiques, regions militars, províncies, diòcesis. Capitans generals i arquebisbes, governadors civils, governadors militars i bisbes diocesans. El mateix concepte i atribucions d'un *govern militar*, com el que existeix en cada província (civil) seria difícil d'entendre en molts altres països. Com la idea d'*autoritat militar* en temps de pau, presidint inauguracions o repartint-se —amb els civils i els eclesiàstics— el lloc d'honor en les processons religioses. No fa l'efecte que als EUA, a Gran Bretanya o a França tot això siguen fenòmens imaginables.

En aquest punt, en l'intent —per fi— de reducció dels militars a simple part de la societat civil amb una missió específica, és on Narcís Serra ha topat amb pedra dura. Tothom, fins i tot una gran part dels militars, estava d'acord a considerar i reconèixer que Narcís Serra és un bon ministre de Defensa, possiblement el millor en moltíssim temps. I els militars mateixos, des d'un punt de vista professional, segurament mai no havien estat tan ben tractats (Franco els va donar honors i prepotència, a canvi de sous baixos i material obsolet). Tenien tots els motius del món per a estar contents: millores tècniques, modernització, homologació progressiva amb els exèrcits europeus... i manteniment del seu particular privilegi estamental. Poden comprar míssils i continuar eixint en les processons. Poden instal·lar ordinadors i mantenir el retrat de Franco a les sales de bande-

res. Poden considerar-se *tècnics* i reclutar *especialistes*, i alhora mantenir una total segregació de casta autònoma que s'auto-reprodueix en cercle tancat. Quan el govern només pagava, tot anava bé. Quan el govern que paga, també vol manar, la cosa es complica: no ho poden entendre.

Sembla que hi ha tres coses bàsiques que la major part dels militars no poden entendre, almenys pel que fa al projecte de llei de Narcís Serra: la primera, la idea mateixa d'una directa intervenció del poder civil —com a únic *poder*— en allò que ells consideren «assumptes interns» dels militars; la segona, el principi de promoció per competència i no només per antiguitat; la tercera, que l'educació dels futurs militars no siga un tema estrictament militar. No fa tants anys que encara es parlava —públicament, i molt especialment a les casernes— de la idea de «poder militar» (...jal costat, possiblement, del legislatiu, executiu i judicial!). Ja no se'n parla tant. Però les capitànies generals i els governs militars de les províncies continuen al mateix lloc. No és estrany, doncs, que els militars s'estranyen de la nova passió *intervencionista* del poder civil. No és estrany, tampoc, que vulguen oposar-se a un canvi substancial en l'educació dels futurs oficials: les acadèmies, començant per l'Acadèmia General, són centres de reproducció ideològica i de cultiu de les «virtuts específiques» (¡patriotisme, disciplina i ho-

nor!), a més de ser centres de capacitació professional. Si que hauria de ser estranya l'oposició al predomini dels ascensos per mèrits: sembla que un exèrcit modern i en continu canvi necessita generals de cinquanta anys i coronels de quaranta. I això, els militars ho haurien d'entendre: per patriotisme, si més no.

Els militars, però, no estan sols en la defensa del seu privilegi estamental, en l'oposició a la modernització i en l'intent de mantenir intacte un dels pilars de l'Espanya eterna. La dreta els acompanya: el Partit Popular ja ha anunciat que «recull el malestar castrense» i el fa seu. Pot resultar perillós, jugar amb aquesta mena de foc. Però ja se sap també que, igual que els militars espanyols no són uns militars com els altres, la dreta espanyola tampoc no és —¡encara!— una dreta com les altres. □

